Lietas Nr.C13024214

242/14

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Dobelē 2014.gada 24.aprīlī

Dobeles rajona tiesa

tiesnese I.Kovaļova,

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 28.janvārī prasītājs /pers. A/, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37, cēla Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam mēnesī 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas un bērnam sasniedzot 7 gadu vecumu 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, EUR 80 apmērā, mainoties Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēram, uzturlīdzekļus piedzīt atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram, noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Prasības pieteikumā prasītājs cita starpā norāda, ka 2010.gada 17.augustā dzima prasītāja un atbildētājas meita /pers. C/, puses laulību nav noslēgušas. No 2012.gada novembra vecāki nedzīvo kopā, 2013.gada pavasarī atbildētāja stājusies jaunā laulībā, pirms laulības viņas uzvārds bija /uzvārds/. Kopš 2013.gada 18.oktobra bērns dzīvo kopā ar prasītāju, no 2013.gada novembra meita apmeklē /Nosaukums/ /Nosaukums A/. Prasītājs viens uztur bērnu, rūpējas par ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu. Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam labprātīgi nesniedz.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājai uz viņas deklarēto dzīvesvietu 2014.gada 4.februārī nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kurā izskaidrotas pušu civilprocesuālās tiesības. Dokumenti saņemti atpakaļ kā neizsniegti ar pasta darbinieka norādi, ka adresāts nav sastapts un beidzies glabāšanas termiņš. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, uzskatāms, ka atbildētājai dokumenti izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājas rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2014.gada 12.martā ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītāja norādīto dzīvesvietas adresi un atbildētājas deklarēto dzīvesvietu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Prasības pieteikumam pievienotā dzimšanas apliecības kopija apstiprina, ka /pers. C/ dzimusi /datums/, kuras vecāki norādīti /pers. A/ un /pers.B/. No Vienotās migrācijas informācijas sistēmas datiem redzams, ka /pers.B/uzvārds pēc laulības noslēgšanas ir/pers.B/.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piektās daļas noteikumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" *katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: līdz septiņu gadu vecumam 25 % apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga no 2014.gada 1.janvāra sastāda 320 *euro*.

Rakstveida paskaidrojumi par celto prasību no atbildētājas tiesā nav saņemti.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, *ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.* Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, kaprasītājs īsteno bērna ikdienas aprūpi un uzraudzību, ka atbildētājai kā bērna mātei ir jāpiedalāsbērnu uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Tāpat tiesa uzskata, ka prasītāja pieprasītaisuzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētājas mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālouzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, irpienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenami uzturlīdzekļi meitas uzturam EUR 80 apmērā mēnesī, bet ne mazāk par iepriekš norādītajos Ministru kabineta noteikumos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Ievērojot to, ka vecāku (prasītāja) aizgādība pār bērnu beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājam bērna uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai*.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunkta prasībām un sastāda EUR 144 (EUR 80 x 12 = EUR 960; EUR 960 x 15% = EUR 144). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu sastāda EUR 6,27 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedumā nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193., 204.^{1} pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un 250.^{25} pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers.

C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 80 (astoņdesmit *euro*) mēnesī, sākot no 2014.gada 28.janvāra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna septiņu gadu vecumam, bet no septiņu gadu vecuma - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu EUR 144 (viens simts četrdesmit četri *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,27 (seši *euro* 27 centi).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt daļā par tiesas izdevumu piedziņu sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Noteikt, ka labprātīgas sprieduma izpildes termiņā valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu apstiprinoši dokumenti iesniedzami Dobeles rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2014.gada 24.aprīļa, iesniedzot apelācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese I.Kovaļova